

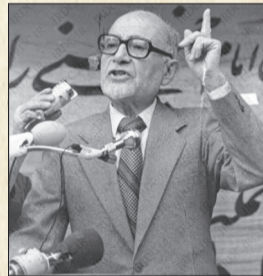
صفحه حافظه روزنامه «فرهیختگان» که معمولاً شنبه هر هفته با خبرها و روایت‌هایی از روزنامه‌ها و رسانه‌های سال‌های گذشته منتشر می‌شد، در ایام دهه فجر انقلاب اسلامی به صورت روزانه منتشر خواهد شد. در این صفحه تلاش خواهیم کرد ضمن مرور وقایع انقلاب، اظہار نظرها و مواضع چهره‌ها و شخصیت‌های سال‌های ابتدایی انقلاب را نیز مورد بازخوانی قرار دهیم.

محسن تاجیک
روزنامه‌نگار

مهندس بازرگان:

از من انتظار «علی» بودن را نداشته باشید من یک ماشین‌سوار نازک‌نارنجی‌ام

مهندس مهدی بازرگان، نخست‌وزیر دولت موقت ۲۰ بهمن ۵۷ و در دانشگاه تهران در رابطه با شرایط انقلاب و سختی‌ها و دشواری‌ها پس از پیروزی انقلاب گفت: «۱۴ قرن گذشت و در این مملکت شیعه به حسین (ع) توجه نمی‌شد. امتناع از بیعت با یزید و قبول سلطنت مروثی کرده حسینی امروز هم همین کار را می‌کند. بعد مردم کوفه از حسین بن علی دعوت کردند که ما از ظلم و جور معاویه و ابن خلفای ناخلف برتنگ آمدیم بیا و سایه‌ات را بر سر ما بینداز، اداره امور ما را به دست بگیر. دو هفته قبل هم شبیه به این جریان صورت گرفت. مردم کوفه بی‌وفایی کردند و

وقتی سیدالشهدا به آن صحرا رسید خورجین باز کرد و گفت این نامه‌هایی است که شما فرستادید و مرا دعوت کردید. اگر نمی‌خواهید و خلف‌عهد کردید برمی‌گردم اما خوشبختانه پس از طی ۱۴ قرن ملت ایران کار مردم کوفه را نکرد. وفاداری نشان داد. با آغوش زمان حسین زمانش را پذیرفت. کشته‌ها داد... از حالا باید عرض کنم که از این بنده حقیر سراپا تقصیر انتظار «علی» بودن نداشته باشید. من علی نیستم که همان شب اول بگویم معاویه از جای بلند شو. حتی انتظار رهبری و مرجع عالیقدری که بنده را مامور و مفتخر به این خدمت کرده‌اند و با عزم راسخ و ایمان و قدرتش سر به زیر انداخته و بولدوزوار حرکت می‌کند و حرکت کرده، صخره‌ها، ریشه‌ها و سنگ‌ها را اسرجایش خرد کرده ولی پیش رفته و می‌رود، این انتظار را از بنده نداشته باشید. بنده ماشین‌سواری نازک‌نارنجی هستم که باید روی جاده‌های آسفالت و راه هموار حرکت کنم. شما باید این راه را برایم هموار کنید. این راه، راهی که ۲۵۰۰ سال طول کشیده تا ساخته شده و از تمام شئون و موارد و مواضع مملکت گذشته، یک گردنه و دو گردنه ندارد. گردنه‌های دیگر، دره‌های بیشتر در پیش داریم و باید آماده بود، باید جوشن و سلاح به زمین نینداخت. باید از حالا به فکر استراحت و خواب نبود. ملت باید شبانه‌روز ۲۸ ساعت کار کنند. حالا لازم است تن‌تان را چرب کنید. آماده باشید و تحمل خیلی سختی‌ها و بدی‌ها را داشته باشید. انتظار اینکه این ورزا را مریم بافته و عیسی رشته باشند، نداشته باشید.»

بختیار:

عکس دیدار امام با همافران نیروی هوایی را با مونتاز درست کردند!

شاپور بختیار ۲۰ بهمن ۵۷ و در جلسه مجلس شورای ملی درباره راهپیمایی‌های مردمی گفت: «من نمی‌خواهم بگویم که تمام مردم برنامه براندازی مملکت را دارند ولسی می‌توانند ناراحت و نگران باشند که در یک روزه و راهپیمایی عظیم پرچم ایران را پایین آوردند. حالا می‌خواهد جای این پرچم سه رنگ چه بگذارد بحثی است جداگانه که خود مخالفان هم دقیقاً نمی‌دانند. فعلاً که داد و فریاد و شعار راه می‌اندازند و من نمی‌دانم مخالفان می‌خواهند استقلال، آزادی، دموکراسی را با داد و بیداد در این مملکت راه بیندازند.» بختیار همچنین با اشاره به دیدار و ملاقات همافران با امام خمینی در مدرسه علوی اظهار داشت: «وقتی یک روزنامه به مدت ۲۵ سال تحت کنترل و سانسور ساواک قرار داشت و حالا در چنین روزی آزادی قلم در سایه مشروطیت به دست آمده است، متأسفانه کاری جز انتشار اکاذیب نمی‌کند. ملاحظه می‌کنید همین روزنامه کیهان روز پنجشنبه ۱۹ بهمن ۵۷ عکس و خبری از یک رژه نظامی چاپ کرد و به صورت بیگانگی‌های عکس را مونتاز کرد که جزئیات آن را اهل فن می‌دانند و پروضح است که با مونتاز عکس رژه نظامی ترتیب داده‌اند.»

موسی خیابانی و

همسر مسعود رجوی به هلاکت رسیدند

۲۰ بهمن ۶۰ روابط عمومی ستاد مرکزی سپاه پاسداران در بیانیه‌ای از انجام یک عملیات مهم برای ضربه زدن به کادر مرکزی منافقین خبر دادند. در این بیانیه آمده: «برادران جان برکف سپاه پاسداران انقلاب اسلامی با تلاش شبانه‌روزی خود به کمک برادران رزمنده و ایثارگر کمیته مرکزی انقلاب اسلامی و همچنین بسیج سلخ‌شور سپاه پاسداران، تحت توجهات ولیعصر (عج) و عنایات خداوندی با عملیات فرورآفرین به نام «دهه فجر» توانستند ضربه‌ای مهلک بر پیکر سران جنایتکار سازمان منافقین وارد آورند و تعداد زیادی از افراد کادر مرکزی این سازمان را که به غلط تشکیلات خود

امام خمینی:

اگر پایین شهری‌ها و پابره‌نه‌ها نبودند ما یادر تبعید بودیم یا در زندان

امام خمینی، ۲۰ بهمن ۶۰، سخنرانی در جمع مسئولان و اعضای قوای مقننه و مجریه - «شما مطمئن باشید که نخواهد توانست یک قدرت خارجی این پیروزی ملت را از بین ببرد و آن روزی که دیدید و دیدند که انحراف در مجلس پیدا شد، انحراف از حیث قدرت‌طلبی و از حیث مال‌طلبی، در کشور در وزیرها پیدا شد، در رئیس‌جمهور پیدا شد، آن روز بدانند که علامت اینکه شکست بخوریم، خودنمایی کرده؛ از آن وقت باید جلوش را بگیرند. رئیس‌جمهوری که بخواید سلطنت کند به این مملکت، خود مردم باید جلوش را بگیرند. مجلسی که بخواید قدرتمندی نشان بدهد و آن مسائلی که سابق و آن افرادی که سابق در مجلس بودند آن کارها را بکنند، خود مردم باید جلوش را بگیرند؛ اگر مردم بخوانند که اسلام را حفظ کنند، جمهوری اسلامی را حفظ کنند، دولت و مجلس و رئیس‌جمهور و اینها را حفظ‌شان کنند. شمایمی که می‌خواهد خدمت به این مردم بکند و دولت که می‌خواهد خدمت به این مردم بکند و رئیس‌جمهور و امثال اینها که می‌خواهند خدمت به این مردم بکنند، توجه بکنند که خدمتگزارند، در دل خودشان ایمن‌مطلب را ایمان بیاورند به آنکه ما خدمت می‌خواهیم به این مردم بکنیم. ما در جمهوری اسلامی داریم زندگی می‌کنیم؛ جمهوری اسلامی که در اسلام مثل رسول اکرم (ص)، مثل امیرالمؤمنین (س) بر آن حکومت کرده‌اند، می‌خواهیم یک همچو حکومتی باشد. یک همچو حکومتی که کفش وصله‌خورده خودش را می‌گوید از این ریاست‌ها پیش من ارزشش بیشتر است یا ریاست‌ها ارزشش کمتر از این است. شما باید در روحیه‌تان این مطلب را حفظ کنید. شما برای خدا در این مجلس حالا آمدید. وقتی مجلس این طور است که یک امتیازی نیست که حالا وقتی شما رفتید توی بازار، مردم کنار بروند که رئیس‌مجلس

ناطق نوری:

اگر همه مسئولان مملکت هم به شهادت برسند انقلاب به راه خودش ادامه می‌دهد

پاک‌شدن انقلاب از خط ملی‌گرایی و لیبرال‌ها نعمتی است که هرچه شکر کنیم، کم کرده‌ایم

علی‌اکبر ناطق‌نوری در گفت‌وگو با ویژه‌نامه کیهان، ۲۰ بهمن ۶۰ - «باید گفت هرچه انقلاب می‌گذرد طرح‌های شیطان‌آمیز آمریکا و سایر ابرقدرت‌ها و مزدورانش با شکست روبرو می‌شود و امیدمان به آینده انقلاب بیشتر می‌شود. طبیعی است وقتی می‌بینیم ملت ما هرچه شهید می‌دهند مصمم‌تر و هرچه فشار می‌بینند قاطع‌تر با مسائل انقلابی برخورد می‌کنند و با ضدانقلاب روبرو می‌شوند، هرگز نسبت به آینده انقلاب نگران نیستیم. نه تنها نگران نیستیم بلکه طوری می‌بینیم که حتی اگر همه مسئولان مملکت و جمهوری اسلامی به شهادت برسند و روزی بیایند که هیچ کدام از این مسئولان نباشند، آینده را دم

آیت‌الله منتظری:

ا بر قدرت‌های شرق و غرب شیر پرفی هستند؛ نباید از آنها ترسید

آیت‌الله منتظری ۲۰ بهمن ۵۸ به مناسبت ایام سالگرد پیروز انقلاب اسلامی و در دیدار با شخصیت‌های علمی و دینی و نویسندگان سراسر جهان گفت: «دشمن سعی می‌کند انقلاب ما را یک انقلاب قومی یا محلی یا مخصوص به مذهب شیعه قلمداد کند، لکن آنها اشتباه می‌کنند انقلاب ما یک انقلابی نیست که مربوط به قشر یا طبقه خاصی باشد، اینها تبلیغات سوئی است که دشمنان ما و بعضی از سران کشورهایی که به نام اسلام حکومت می‌کنند، ولی نوکر ابرقدرت‌ها هستند، آنها از اینکه می‌ترسند انقلاب اسلامی ایران به آن کشورها نفوذ کند،

این تبلیغات سوء را علیه ما منتشر کردند. شما وظیفه دارید پیام انقلاب ما را به ملت‌های خود که پیام وحدت و مبارزه است، برسانید و ما ملت ایران نیز وظیفه داریم خون شهدایمان پامال نشود و از شما برداران و خواهران استمداد می‌طلبیم که در این جهت به ما کمک کنید زیرا اسلام مرز ندارد. اسلام مربوط به ایران یا جای دیگر نیست. والله این ابرقدرت‌های شرق و غرب مثل شیر پرفی هستند، بی‌خود از آنها می‌ترسید، شما اگر متحد شوید، نفت دارید، گاز دارید، همه چیز دارید، بیدار شوید. موقعیت خود را بدانید، به خود آییند از اسلام و قرآن دفاع کنید. به امید و انتظار روزی که ان‌شاءالله چندین میلیون مسلمان از همه کشورهای اسلامی با نیروی ایمان و استقامت از سوریه که نزدیک‌ترین کشور به مسجدالاقصی است با پای پیاده حرکت کنند و در صفوف متشکل به طرف قبله مسلمین حرکت کنند و ما چون انقلاب‌مان اسلامی است مادامی که مسلمانان در سایر مکان‌ها گرفتار باشند، ما خودمان را در میدان جهاد می‌دانیم. وظیفه خود می‌دانیم که حمایت از تمام مسلمین گرفتار و مستضعفین دنیا کنیم.»

آیت‌الله صاعی:

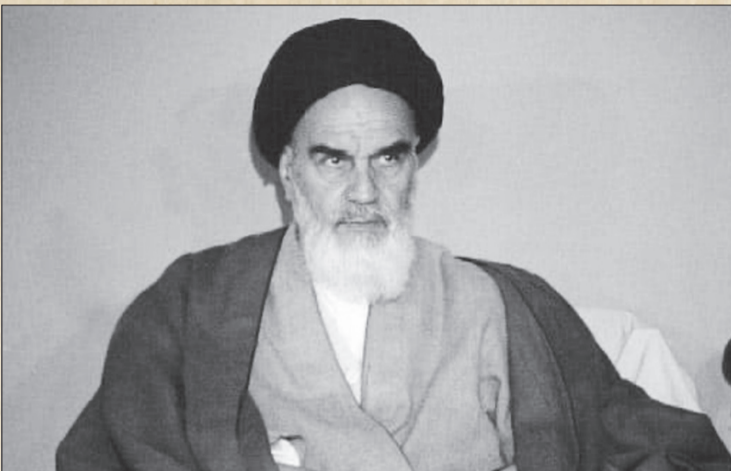
امروز هرگونه عملی برخلاف قوانین نظام جمهوری اسلامی خیانت به خون شهدا و زحمات انبیاست

آیت‌الله صاعی، دادستان کل کشور ۲۰ بهمن ۶۲ و در دیدار با زندانیان آموزشگاه ساحلی قم گفت: «امید است هرچه زودتر حالت ندامت و پشیمانی در همه زندانیان پدید آید تا به زرمندگانی که در جبهه‌ها برای پیروزی اسلام بر کفر جهانی می‌جنگند، بیبوندند و بدانید امروز هرگونه گناه و عملی برخلاف قوانین نظام جمهوری اسلامی خیانت به خون شهدا و زحمات انبیاست. همانگونه که امام امت و مسئولان قوه قضائیه مملکت تاکید دارند همه زندانیان ان‌شاءالله توبه کنند تا هم از مجازات دنیا و هم از آخرت نجات پیدا کنند، چرا که ماندن شما در زندان‌ها جز صدمه برای مسئولان و قوه قضائیه چیز دیگری نیست ولی آنها به‌خاطر دفاع از خون شهدا و اسلام این درس‌ها را تحمل می‌کنند و امید دارند زندانیان با توبه خود هرچه زودتر از گمراهی و تباهی نجات یابند تا بتوانند با جبران گناهان خود به جامعه و انقلاب خدمت کنند. در غیر این صورت مقامات در قبال خون شهدا مسئولند و نمی‌توانند آنها را آزاد کنند، لیکن اگر توبه کنند عفو و عطفوت اسلامی شامل حال‌شان خواهد شد.»

میرحسین موسوی:

وقتی ما در مقابله با استکبار سازش‌ناپذیر بودیم، بنی‌صدر می‌گفت ایران را منزوی می‌کنید!

مهندس میرحسین موسوی، نخست‌وزیر ۲۰ بهمن ۶۱ و در گفت‌وگو با روزنامه «جمهوری اسلامی» گفت: «برخورد با لیبرال‌ها

آمد و یک مجلس آمد، نخست‌وزیرش هم این طور است، اینتجور نیست که وقتی که توی مردم بود، مردم فرم بگذارند با هم و همه اینها این طور هستند، وقتی یک همچو مطلبی را دارید احساس می‌کنید که امتیاز زیبایی ندارید، این را باید شکر کنید و در شکرانه این نعمت خدمت به خلق بکنید و خدمت به احکام اسلام بکنید و برای اینهایی که اولیای ما هستند؛ این پایین شهری‌ها و این پابره‌نه‌ها به اصطلاح شما، اینها ولی نعمت ما‌ها هستند. اگر اینها نبودند ما یا در تبعید بودیم یا در حبس بودیم یا در انزوا. اینها بودند که همه ما را از این مسائل نجات دادند و همه ما را آوردند و نساندند به جایی؛ به خیال خودمان جایی است این. باید ملتفت باشید که آقا شما همان آدمی هستید که توی حبس بودید و شما همان آدمی هستی که در تبعید بودی و شما همان آدمی هستی که در انزوا بودی، این مردمند که آمدند ما را آوردند بیرون از همه اینها و ما اگر تا آخر عمرمان به اینها خدمت کنیم، نمی‌توانیم از عهده خدمت اینها برآیم.»

از صحنه کنار زده شدند که این یکی از نعمت‌های بزرگ و از الطاف خداوندی بود که در همان اوان انقلاب این خطوط وابسته و سازشکار روپشوند مردم آنها را بشناسند. مهم‌تر از انقلاب دوم، انقلاب سوم بود که خط بنی‌صدر و همدستان‌شان توسط امت بیدار و به پاخاسته‌مان افشا شد. واقعا اگر با آن خیال‌گری‌های بنی‌صدر و با آن تردستی‌های بنی‌صدر این خط رونمی‌شد و روزی می‌آمد که خدای ناکرده امام بین ما نبود، اعتقاد من این است که با دو میلیون کشته هم نمی‌توانستیم خط بنی‌صدر و همدستان‌شان و جبهه ملی و این ملی‌گراها را رو کنیم و افشا کنیم زیرا با آن محبوبیت کاذبی که به وجود آمده بود مشکل بود برای مردم و مشکل بود برای مسئولان تفهیم این مطلب که خط او مبارزات اسلامی به یازده قرن پیش مربوط می‌شود که پیامبر بزرگ اسلام (ص) با دو ابرقدرت بزرگ ایران و روم شروع کرد. ملت ایران در ایستادگی در برابر ابرقدرت‌های بزرگ جهان به‌ویژه امپریالیسم آمریکا از رسول اکرم (ص) الهام گرفته که با رهبری قاطعانه امام امت به موفقیت‌های بزرگی نائل شده و خواهد شد. آمریکا در برابر یکپارچگی ملت ایران و ایستادگی

مصطفی چمران:

ایستادگی ایران در مقابله با آمریکا از پیامبر اسلام (ص) الهام گرفته شده است

دکتر مصطفی چمران، وزیر دفاع ۲۰ بهمن ۵۸ و در مسجد «شکلی» تبریز گفت: «پیروزی ملت ایران در مبارزه با طاغوت و خودکامگی پیروزی تمام ملت مستضعف جهان است. آغاز مبارزات اسلامی به یازده قرن پیش مربوط می‌شود که پیامبر بزرگ اسلام (ص) با دو ابرقدرت بزرگ ایران و روم شروع کرد. ملت ایران در ایستادگی در برابر ابرقدرت‌های بزرگ جهان به‌ویژه امپریالیسم آمریکا از رسول اکرم (ص) الهام گرفته که با رهبری قاطعانه امام امت به موفقیت‌های بزرگی نائل شده و خواهد شد. آمریکا در برابر یکپارچگی ملت ایران و ایستادگی

امام امت و سقوط رژیم دست‌نشانده‌اش در ایران توطئه سه‌بعدی را برای برانداختن حکومت اسلامی تدارک دید که اول هجوم نظامی آمریکا به خاک ایران و حرکت کشتی‌های خود به سوی آب‌های جنوب ایران و تهدید به بمباران منابع کشورمان را پیش کشید و به عراق وابسته به استعمار متوسل شد تا در خوزستان حادثه‌آفرینی کند که با بیداری ملت و رشد سیاسی مردم روبرو شد و شکست خورد. آنگاه با محاصره اقتصادی ایران ما را مورد تهدید قرار داد ولی دلت ملت ایران که در انقلاب شهادت را سعادت خود می‌داند، در برابر گرسنگی هم تحمل می‌کند. این توطئه نیز اثری نبخشید چون ملت ایران از روح بزرگوای خارج شده و تربیت اسلامی یافته است و در برابر فشار اقتصادی آمریکا از هر لحاظ فکر خودکفایی را دارد و تولیدکنندگان، کشاورزان و کارگران در برابر تهدید اقتصادی آمریکا کمر خدمت به میان بستند. این سیاست آمریکا هم با شکست مواجه شد. توطئه سوم آمریکا ایجاد اختلاف‌های داخلی بین مردم بود که از کردستان آغاز شد و در نقاط دیگر از جمله خوزستان و گنبد و تبریز ناآرامی به وجود آورد و سیل جاسوسان به سوی تبریز و نقاط دیگر سرازیر شد و اسلحه هم میان دست‌نشانده‌گان خود توزیع شد تا آمریکا یک رژیم دیکتاتوری در برابر حکومت اسلامی ایران به وجود آورد تا تهدیدان وسیله برای نابودی ملت مستضعف جهان به دست آورد. بازهم سیاست افروزی آمریکا نقش برآب شد و ایران به لبنان مبدل نشد.»

احمد توکل:

انقلاب کار را به جایی رساند که امروز یک راننده به‌عنوان وزیر کار فعالیت دارد

احمد توکل، وزیر کار و امور اجتماعی ۲۰ بهمن ۶۰ و در سمینار انجمن اسلامی کارخانه‌های تولیدی سراسر کشور که در دانشگاه تهران برگزار می‌شد، خطاب به کارگران اظهار داشت: «انقلاب شما مردم زحمتکش و ستمدیده کار را به جایی رسانده که یک راننده هم اکنون به‌عنوان وزیر کار و امور اجتماعی کار می‌کند و به کار خودش هم افتخار می‌کند. از کارگران می‌خواهم مشکلات موجود در کارخانه‌ها را برطرف کنند تا بتوانند به هدف خود که همان خودکفایی است، برسند. همچنین از کارگران می‌خواهم از تفرقه‌پرهیز کنند و در این جنگ اقتصادی که به ما تحمیل شده است، بیشتر کار کنند.»

انقلاب آنقدر عمیق است که با این حرکت‌های مذبوحانه ساقط نخواهد شد. کشورهایی در سراسر جهان هستند که خودشان را ملزم می‌دانند روابط‌شان با ما دوستانه‌تر باشد. انقلاب ما فریادی در این روزگار و یک نیروی تعیین‌کننده در منطقه است. من اینجا نکته‌ای را لازم می‌دانم تذکر دهم و آن اینکه در موقعیتی که ملت ما مقاومت می‌کرد و در واقع روحیه سازش‌ناپذیرش را به معرض نمایش می‌گذاشت، بودند کسانی و در رأس‌شان بنی‌صدر که فریاد انزوا را می‌زدند و می‌گفتند که انقلاب درحال منزوی شدن است ولی ما همین روش‌ها را تعقیب کردیم و اکنون می‌بینیم از نظر ظاهری هم دیگر انزواجوی وجود ندارد.»